



# امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

نیم‌سال دوم تحصیلی ۹۵-۹۴  
رشته فقه و روای مهر ۹۳

مهر مدرسه

ردیف:		
نامتربلای: ۱۰ صبح	نمره: ۱۷	ساعت: ۸۰ دقیقه
شماره یا نام مصحح اول	نمره عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره عدد	نمره به حروف

کد آزمون:	۳۹۴۲/۱۱
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۱۳
عنوان:	فقه ۷
کتاب:	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی
مجموعه:	جلد سوم: کتب قضاء (ص ۵۰-۹)، شهادت (ص ۸۶-۵۱) و اقرار (ص ۱۱۳-۱۰۷)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرسه علمیه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- کدام یک از روایان زیر از اصحاب اجماع به شمار می‌آید؟ ص ۱۴ پ آخر

- الف. یونس بن عبدالرحمان
- ب. عبدالله بن ابی یعفور
- ج. یزید بن خلیفه
- د. عمر بن حنظله

۲- در اثبات کدام یک از وسائل اثبات دعوی به قیاس اولویت استناد شده است؟ ص ۳۵ پ ۲

- الف. بینة
- ب. اقرار
- ج. یمین
- د. علم قاضی

۳- تعریف «قسمة العین المشتركة ذات الاجزاء غیر المتساویة من حیث القيمة» و «قسمة العین المشتركة ذات الاجزاء المتساویة من جهة القيمة» به ترتیب بر کدام اقسام قسمت دلالت می‌کند؟ ص ۳۸ م ۴

- الف. قسمة افراز و قسمة تعدیل
- ب. قسمة تعدیل و قسمة افراز
- ج. قسمة تعدیل و قسمة رد
- د. قسمة رد و قسمة افراز

۴- کدام یک از دعاوی زیر با شهادت «دو مرد» و «یک مرد و یمین مدعی» و «یک مرد و دو زن» و «دو زن و یمین مدعی» قابل اثبات است؟ ص ۶۳

- الف. دعوی عین من الاموال علی الحی
- ب. دعوی الدین علی المیت
- ج. دعوی الدین علی الحی
- د. الوصیة لشخص بمال

۵- شاهد گرفتن برای «نکاح» و «طلاق» از دیدگاه فقهای «امامیه» و «اهل سنت» به ترتیب چه حکمی دارد؟ ص ۸۴ م ۱۱

- الف. مستحب، مستحب - غیر لازم، غیر لازم
- ب. مستحب، واجب - غیر لازم، واجب
- ج. مستحب، واجب - واجب، غیر لازم
- د. واجب، واجب - غیر لازم، واجب

۶- مستند حجیت اقرار بر مقرر چیست؟ ص ۱۱۰

- الف. کتاب
- ب. سنت
- ج. اجماع
- د. سیره عقلاء

۷- با توجه به عبارت «فقد قیل بعدم جواز اخذ الاجرة إما لان القضاء واجب و حیثیة الوجوب نفسها تمنع من أخذ الاجرة أو لأن حیثیة القضاء بخصوصها تمنع من ذلك» به سوالات زیر پاسخ دهید: ص ۱۷ و ۱۸ - ۲ نمره

الف) «قل لا أسألكم علیه أجرأ» عدم جواز اخذ اجرت بر قضاء را از چه حیثیتی اثبات می‌کند؟  
جواب: این آیه عدم جواز اخذ اجرت بر قضاء را از حیثیت خود قضاء ثابت می‌کند. (۰/۵ نمره)

ب) کیفیت استدلال به آیه فوق برای اثبات عدم جواز اخذ اجرت بر قضاء را توضیح دهید.

جواب: آیه مذکور دلالت می‌کند که مذاق شارع درباره امور مربوط به تبلیغ رسالت، مجانی انجام دادن آن‌هاست و از آنجایی که قضاوت نیز از شؤون تبلیغ رسالت به شمار می‌رود، اخذ اجرت بر انجام آن جایز نیست. (۱/۵ نمره)

۸- از دیدگاه مصنف آیا نصب قاضی غیر مجتهد از لوازم ولایت مطلقه فقیه به شمار می‌رود؟ چرا؟ ص ۲۲ - ۲ نمره  
جواب: خیر؛ (۰/۵ نمره) زیرا دایره ولایت فقیه محدود و تابع اختیاراتی است که برای معصوم قرار داده شده است (۰/۵ نمره) و از آنجا که معصوم نیز در خصوص نصب قاضی مجتهد ولایت دارد، ولایت فقیه نیز اختصاص به همین مورد پیدا می‌کند. (۱ نمره)

۹- با دقت در عبارت (و اما وجه الإستثناء فاستدل علیه بصحیحة «سألته عن قِصَارِ دَفْعَتِ إلیهِ ثوباً فزعم أنه سرق من بین متاعه، قال: فعلیه أن یقیم البینه أنه سرق من بین متاعه...») به سؤالات زیر پاسخ دهید: ص ۲۹ - ۲ نمره  
الف) عبارت مذکور در رابطه با کدام یک از شروط شنیدن دعوای مدعی است؟  
جواب: جازم بودن مدعی در دعوا و ادعای خود (۱ نمره)

ب) با توجه به روایت از شرط مورد نظر چه موردی استثناء شده است؟ (نیازی به ترجمه یا توضیح روایت نیست).  
جواب: از این شرط یک مورد استثنا شده و آن در مواردی است که انسان مالش را به صورت ودیعه یا مانند آن می‌دهد، و سپس مدعی تلف شدن آن می‌شود، که در این صورت جازم بودن صاحب مال به ادعایش لازم نیست و کسی که مال به او داده شده با اتهام صاحب مال ضامن است مگر این که برای نفی اتهام از خود اقامه بینه کند. (۱ نمره)

۱۰- با توجه به عبارت «ان المرجع فی تحدید المدعی هو العرف فکل من صدق علیه عرفاً عنوان المدعی ثبت کونه کذلک و کان ملزماً بالبینه» نقطه قوت و ضعف نظریه مذکور را از دیدگاه مصنف بیان کنید. ص ۴۲ - ۲ نمره  
جواب: از آنجا که برای عنوان مدعی در شریعت تعریفی ارائه نشده است، مرجع قرار دادن عرف برای تبیین و تعریف آن نقطه قوت نظریه فوق می‌باشد. (۱ نمره)  
اما تا زمانی که معین نکنیم که ملاک و ضابطه تعیین مدعی از نظر عرف چیست، نتوانسته‌ایم تبیین و تعیین مدعی را ضابطه‌مند سازیم، بلکه تنها آن را موکول به جای دیگری ساخته‌ایم. [اول الکلام این است که از نظر عرف، مدعی کیست و چگونه قابل تعیین است.] (۱ نمره)

۱۱- آیا روایت «البینه علی من ادعی و الیمین علی من ادعی علیه» از دیدگاه مصنف بر عدم اعتبار بینه مدعی علیه دلالت دارد؟ چرا؟ ص ۵۰ پ آخر - ۲ نمره  
جواب: خیر؛ (۰/۵ نمره) مراد از روایت مذکور این نیست که بینه مدعی علیه دارای حجیت نمی‌باشد، بلکه به مقتضای اطلاق آن، مراد این است که وظیفه مدعی علیه در دعوی، ادای قسم است (۰/۷۵ نمره) و بینه به تنهایی برای مدعی علیه کافی نیست. (۰/۷۵ نمره)

۱۲- کیفیت جمع بین صحیحه «قلنا: أ تجوز شهادة النساء فی الحدود؟ فقال: فی القتل وحده، إن علیاً علیه السلام کان یقول: لا یبطل دم امرئ مسلم» و موثقه «لا تجوز شهادة النساء فی الحدود و لا فی القود» را توضیح دهید. ص ۷۱ و ۷۲ - ۲ نمره  
جواب: در صحیحه، شهادت زن در قتل پذیرفته شده، زیرا خون مسلمان نباید پایمال شود. حال برای جلوگیری از پایمال شدن خون مسلمان ۲ راه وجود دارد: قصاص و اخذ دیه؛ با توجه به موثقه باید گفت قصاص توسط شهادت زن ثابت نمی‌شود لذا با ملاحظه موثقه، صحیحه اختصاص به ثبوت دیه دارد. [به عبارت دیگر شهادت زنان نسبت به دیه پذیرفته می‌شود اما نسبت به قصاص پذیرفته نمی‌شود زیرا با پذیرش شهادت نسبت به دیه و عدم قبول آن نسبت به قصاص، پایمال شدن خون مسلمان لازم نمی‌آید.]

۱۳- اقرار عقد است یا ایقاع؟ چرا؟ ص ۱۰۹ - ۲ نمره  
جواب: اقرار نه عقد است نه ایقاع، زیرا عقد و ایقاع هر دو از مقوله انشاء هستند که بوسیله آن‌ها یک امر اعتباری ایجاد می‌شود اما اقرار از مقوله اخبار است که در آن اقرارکننده از حقی که پیش از این بر عهده او ثابت گردیده و یا از عدم حق خود بر عهده دیگری خبر می‌دهد.